

Suvestinė redakcija nuo 2022-05-10

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [93-4433](#), i. k. 11120KPISAK000I-230

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBOS AKTO
FORMOS PILDYMO APRAŠO PATVIRTINIMO**

2011 m. liepos 11 d. Nr. Į-230
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. birželio 15 d. įsakymo Nr. IV-446 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. [75-3636](#)) 2 punktu:

1. T v i r t i n u Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašą (pridedamas).
2. P r i p a ž i s t u netekusių galios Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2006 m. gruodžio 22 d. įsakymą Nr. Į-721 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [1-43](#)).
3. Šis įsakymas įsigalioja 2011 m. rugsėjo 1 d.

JURIDINIO SKYRIAUS VEDĖJAS,
PAVADUOJANTIS DIREKTORIŲ

ANDRIUS VAICEKAUSKAS

PATVIRTINTA

Kultūros paveldo departamento prie
Kultūros ministerijos direktoriaus

2011 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. Į-230

(2017 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. Į- 11
redakcija)

**NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBOS AKTO
FORMOS PILDYMO APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto (toliau – Aktas) ir jo priedų sudėtį ir apimtį, Akto formos pildymo, keitimo reikalavimus, Akto pateikimą nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryboms (toliau – Taryba) bei Kultūros vertybių registro (toliau – Registras) tvarkymo įstaigai.

2. Aprašu privalo vadovautis Tarybos, juridiniai ir fiziniai asmenys, rengiantys ir teikiantys Taryboms Aktų projektus, Registro tvarkymo įstaiga, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie naudojami Akto formos duomenimis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. ĮV-150 „Dėl Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašo patvirtinimo“, ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-272](#), 2020-10-09, paskelbta TAR 2020-10-12, i. k. 2020-21186

II. AKTO IR JO PRIEDŲ SUDĖTIS IR APIMTIS

4. Akto formą sudaro pagrindinė dalis ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas. Prie Akto pridedami ir papildomi priedai.

5. Pagrindinę dalį sudaro:

5.1. rekvizitai – Akto sudarytojo pavadinimas, sudarymo data, registracijos numeris (suteikia Tarybos) ir sudarymo vieta;

5.2. įvadas – tekstas tarp Akto sudarymo vietos rekvizito ir žodžių junginio „n u s t a t o, kad“;

5.3. dėstomoji dalis – tekstas tarp žodžių junginių „n u s t a t o, kad“ ir „Taryba šiuo a k t u“. Dėstomoji dalis suskirstyta punktais ir papunkčiais;

5.4. baigiamoji dalis – likusi teksto dalis kartu su privalomu Tarybos pirmininko parašu.

6. I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedą sudaro:

6.1. rekvizitai – Akto data, jo registracijos ir šio priedo eilės numeris;

6.2. dėstomoji dalis – likusi punktais suskirstyta teksto dalis.

7. Papildomus Akto priedus sudaro:

7.1. privalomi papildomi priedai:

7.1.1. kultūros paveldo objekto bei apsaugos zonos apibrėžtų teritorijos ribų planas arba kultūros paveldo vietovės apibrėžtų ribų planas (toliau – nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas), kuriame pateikiama ir situacijos schema. Kultūros paveldo objektų apibrėžtos apsaugos zonos ribos apibrėžiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 5 d. nutarimu Nr. 1025 „Dėl kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ 9-18 punktų reikalavimais;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

7.1.2. Neteko galios nuo 2021-07-28

Papunkčio naikinimas:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

7.1.3. nekilnojamosios kultūros vertybės (toliau – vertybė) ir (ar) jos kiekvienos vertingosios savybės fiksacijos medžiaga, gauta įvairiais prietaisais;

7.1.4. ne senesni nei trys mėnesiai iki nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų plano projekte ar apibrėžtų teritorijos ribų plano projekte nurodytos jo parengimo datos Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai:

7.1.4.1. kai kultūros paveldo objektas siūlomas įrašyti į Kultūros vertybių registrą – visų į apibrėžtą teritoriją patenkančių (joje esančių) nekilnojamojo turto objektų;

7.1.4.2. kai saugomam ar inicijuotam skelbti saugomu kultūros paveldo objektui apibrėžiama apsaugos zona – visų į apibrėžtą apsaugos zoną patenkančių (joje esančių) nekilnojamojo turto objektų;

7.1.4.3. kai tikslinamos saugomo kultūros paveldo objekto apibrėžtos teritorijos ir (ar) apsaugos zonos ribos – tik į tas teritorijos ir (ar) apsaugos zonos dalis, kuriomis yra padidinama ir (ar) sumažinama teritorija ir (ar) apsaugos zona), patenkančių (jose esančių) nekilnojamojo turto objektų;

7.1.4.4. kai kultūros paveldo vietovė įrašoma į Kultūros vertybių registrą – visų į vietovę patenkančių (joje esančių) nekilnojamojo turto objektų;

7.1.4.5. kai tikslinamos kultūros paveldo vietovės apibrėžtos ribos – tik į tas dalis, kuriomis yra padidinama ir (ar) sumažinama vietovė, patenkančių (jose esančių) nekilnojamojo turto objektų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-272](#), 2020-10-09, paskelbta TAR 2020-10-12, i. k. 2020-21186

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

7.1.5. pažymos, tyrimų ataskaitos ar kiti dokumentai (pvz., faktinių duomenų patikrinimo aktas, kultūros paveldo objekto būklės patikrinimo aktas, avarinės būklės aktas, techninės būklės įvertinimo aktas, statinio ekspertizės aktas ir kt.), patvirtinantys, kad kultūros paveldo objektas ar vietovė yra sunykę, sunaikinti ar kitaip prarastos jų vertingosios savybės, ar neatitinka Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašo reikalavimų, kai sprendžiama dėl apsaugos nereikalingumo;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [I-272](#), 2020-10-09, paskelbta TAR 2020-10-12, i. k. 2020-21186

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

7.2. kiti galimi papildomi priedai:

7.2.1. vertybės vertingųjų savybių išsidėstymo schemos arba abrisai;

7.2.2. vertybės ir (ar) jos vertingųjų savybių ikonografinė, planinė medžiaga;

7.2.3. tyrimų apžvalga;

7.2.4. dokumentų, publikacijų, pagrindžiančių vertybės vertingųjų savybių pobūdį ar pobūdžius bei jos reikšmingumo lygmenį, taip pat susijusių su kitais Akte nurodytais duomenimis, kopijos, nuorašai, išrašai;

7.2.5. užstatymo tipų (morfotipų) aprašas;

7.2.6. kiti dokumentai ar jų kopijos.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

8. Papildomų priedų apimtys ir skaičius neribojamas. Tokiuose prieduose rekomenduojama naudoti ne didesnius kaip A3 (420x297 mm) formato dydžio lapus. Papildomuose prieduose pateikiamos dokumentų kopijos, jeigu dokumentų originalai saugomi jų buvimo vietose.

9. Papildomuose prieduose pateikiama vaizdinė medžiaga turi būti fiksuota kopijuojant, o ne klijuojant ar kitaip tvirtinant prie lapo. Taip pat rekomenduojama, jog spalvotu būdu būtų padauginta ne tik spalvota, bet ir pilkos ar jai artimos spalvos vaizdinė medžiaga. Garsinė, kintančio vaizdo (pvz., filmuota) arba specialių prietaisų pagalba gauta fiksacijos medžiaga, Tarybai nusprendus, pridedama kaip papildomas priedas. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) gali parengti ir patvirtinti papildomiems priedams keliamų reikalavimų aprašus.

III. BENDRIEJI AKTO FORMOS PILDYMO REIKALAVIMAI

10. Akto forma pildoma vadovaujantis Dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“.

11. Akto formos žymimieji langeliai žymimi juos perbraukiant kryžmai (pvz., [X]).

12. Jeigu duomenų nereikia pateikti arba jų nėra, Akto formos eilutės centre dedamas trumpas horizontalus brūkšny (pvz., „–“), skaitiniai įrašai neįrašomi (pvz., koordinatės), o žymimieji langeliai nežymimi.

13. Pagrindinė dalis ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas užpildomi naudojantis jų skaitmeninėmis formomis, pateiktomis Registro tvarkymo įstaigos interneto tinklalapyje. Pildant Akto formą, naudojamas Times New Roman 12 punktų dydžio šriftas (pvz., teksto rengyklėje „Microsoft Office Word“ šriftas būtų „Times New Roman 12 pt Normal“). Intervalo dydis tarp eilučių – šrifto dydžio („Single“).

14. Tarybai priėmus sprendimą ir Tarybos steigėjui įrašius Tarybos narių vardus, pavardes, informaciją apie patvirtintus Tarybos nuostatus, pasirašomas Registro duomenų teikimo sistemos generuotas PDF formato aktas.

15. Akto formos pildymui reikalingi unikalūs identifikavimo kodai pateikiami iš atitinkamų valstybės registru, kadastrų ar klasifikatorių. Keli unikalūs identifikavimo kodai atskiriami kabliataškiais.

16. Akte datos išreiškiamos skaitmenimis, išskyrus datas, pateiktas archyvų dokumentuose. Kai Akte datos pateikiamos dienos tikslumu, jos rašomos pagal Dokumentų rengimo taisyklės (pvz., 2005-09-01). Kai Akte datos pateikiamos metų tikslumu, jos rašomos skaitmenimis su metų santrumpa „m.“ Kai Akte pateikiami tūkstantmečiai, amžiai ar jų santykinės dalys ir pusės, datos rašomos romėniškais skaitmenimis, trumpinant žodžius, išreiškiančius laiko santykinės dalis ar pusės (pvz., II t-mečio pr. prieš Kr., XVI a. pab., XVIII a. II p.). Paprastai žodžių junginys „po Kristaus“ nerašomas. Nurodant ketvirčius ar dešimtmečius, jie rašomi arabiškais skaitmenimis su atitinkamo linksnio galūne (pvz., XVIII amžiaus 2-as ketvirtis, XX amžiaus 7-ame dešimtmetyje). Nurodant laiko tarpą tarp ankstyviausios ir vėlyviausios datos, paprastai dedamas horizontalus brūkšny (pvz., „XIX a. pab.–XX a. pr.“), bet galima rašyti įžambų, į dešinę pasvirusį brūkšnį, prieš jį ir po jo paliekant tarpus (pvz., 1990-01-12/1990-01-13). Pateikiant kitų kalendorių

datas, prie datos nurodamas kalendoriaus pavadinimas, o skliausteliuose tokios datos išraiška pagal Grigaliaus kalendorių (pvz., 1905-11-21 pagal Julijaus kalendorių (1905-12-04)).

17. Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų posūkio taškų bei kitos Akte nurodomos koordinatės, išskyrus archyvų dokumentuose nurodytas koordinates, turi būti pateiktos metrinėje 1994 m. Lietuvos koordinatinių sistemoje (toliau – LKS-94). Jeigu kartu su koordinatėmis nurodomi geopotencialiniai aukščiai, jie turi būti pateikti valstybinėje Lietuvos aukščių sistemoje arba Baltijos (Kronštato) normalinių aukščių sistemoje. Koordinatinių ir geopotencialinių aukščių skaičiai rašomi šimtųjų tikslumu.

18. Koordinatės grafiniu analitiniu būdu nustatomos iš skaitmeninių vektorinės grafikos rinkmenų (kartografinių duomenų bazių), kurios kartografuotos ne smulkesniu masteliu kaip 1:500 ir pagal oficialius Nekilnojamojo turto kadastro vektorinius duomenis. Nustatant apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų posūkio taškų koordinates, rekomenduojama vadovautis Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 522 „Dėl Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklių“.

19. Statinio, vietos ar kito nekilnojamojo daikto, turinčio vertingųjų savybių, atveju apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planai rengiami ne smulkesniu masteliu kaip 1:10 000, o jų teritorijose esančioms vertingosioms savybėms vaizduoti taikomas 1:500 arba stambesnis mastelis, kultūros paveldo vietovės atveju – ne smulkesniu masteliu kaip 1:50 000, o jos vertingosioms savybėms vaizduoti taikomas 1:2000 arba stambesnis mastelis. Jeigu tokio plano pagrindui sudaryti nebuvo atlikti topografiniai matavimai, tokio plano pagrindu naudojami planai ir žemėlapiai, nurodyti Valstybinių erdvinio duomenų rinkinių ir žemėlapių sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. 3D-488. Apibrėžtų teritorijos ribų planų projektuose nurodomi į apibrėžti siūlomą teritoriją ir (ar) apsaugos zoną iš dalies ir (ar) visiškai patenkančių ar tokią teritoriją apimančių teisės aktų nustatyta tvarka suformuotų daiktinės teisės objektų (pvz., žemės sklypų, statinių) ribos, jų registro ar kadastro Nr. Nekilnojamojo turto registre ir apibrėžtos vertybės teritorijos bei apsaugos zonos plotai. Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planuose daiktinės teisės objektų (pastatų) negali kirsti apibrėžtos teritorijos ir (ar) apsaugos zonos riba. Tokiuose projektuose plotai pateikiami kvadratiniais metrais, sveikais skaičiais. Nekilnojamųjų kultūros vertybių apibrėžtų teritorijos ribų planuose naudojami sutartiniai ženklai pateikti Aprašo 1 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-272](#), 2020-10-09, paskelbta TAR 2020-10-12, i. k. 2020-21186

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

20. Pateikiant Aktus tų vertybių, kurių siūlomos keisti teritorijos bei apsaugos zonos ribos, būtina pateikti senus teritorijos bei apsaugos zonos ribų planus bei medžiagą (istorinius planus, planavimo projektus ir pan.), paaiškinimus, kurių pagrindu siūlomi pakeitimai. Jei vertybės teritorijos bei apsaugos zonos ribos yra nustatytos galiojančiuose nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose (toliau – specialusis planas), o Aktu siūlomos apibrėžti teritorijos ir apsaugos zonos ribos skiriasi nuo nustatytų specialiajame plane, Akto teritorijos bei apsaugos zonos ribų plane daroma žyma, kad taikomos specialiajame plane nustatytos teritorijos bei apsaugos zonos ribos, kol specialusis planas nepakeistas. Aktą įregistravus Registre, tokia žyma padaroma ir Registre.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

21. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorija yra vientisa, o nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų plane-būtina pažymėti:

21.1. kultūros paveldo objektus ir vietas, kurioms Aktu nustatomos ar tikslinamos vertingosios savybės, ir apibrėžiamos tokių objektų teritorijų bei vietovių ribos; jei tikslinamos kultūros paveldo objektų teritorijų ir vietovių ribos, papildomame brėžinyje sutartiniais ženklais parodomi ir šių ribų esminiai (didesni kaip 1 metras) pokyčiai;

21.2. teritorijoje esančias vertingąsias savybes, jei tokių yra;

21.3. teritorijoje bei už jos ribų esančius, bet į teritorijos ribų plano brėžinį patenkančius ir (ar) iš dalies patenkančius kultūros paveldo objektus, vietas bei jų apsaugos zonas, taip pat rezervatus, draustinius, jei tokių yra;

21.4. teritorijoje esančius vertingųjų savybių požymių turinčius objektus, kurie jau yra vietovės vertingoji savybė ir galimai turi kitų vertingųjų savybių, kurioms nustatyti rengiamas atskiras Akto projektas ir teikiamas Tarybai svarstyti dėl apsaugos reikalingumo kaip pavieniams arba į kompleksą įeinantiems kultūros paveldo objektams (statinius, vietas, kitus nekilnojamuosius daiktus, esančius kultūros vertybės teritorijoje), jei tokių yra;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-211](#), 2021-08-06, paskelbta TAR 2021-08-06, i. k. 2021-17179

21.5. urbanistinės struktūros statinius, formuojančius urbanistinei kultūros paveldo vietai būdingą užstatymą, atitinkančius tokios vietovės ar jos dalies konkretų užstatymo tipą (morfotipą), turinčius jai būdingų užstatymo bruožų ir esančius urbanistinės kultūros paveldo vietovės vertingosiomis savybėmis. Urbanistinė kultūros paveldo vietovė yra urbanistinių vertingųjų savybių pobūdį turinti miestų, miestelių, kaimų ar jų dalių teritorija, pasižyminti istoriškai susiformavusia urbanistine struktūra, savita architektūra ir (arba) kraštovaizdžiu.

Urbanistinių kultūros paveldo vietovių užstatymo tipų (morfotipų) ir su jais susijusių kitų vertingųjų savybių nustatymo principai pateikti Aprašo 2 priede. Pavyzdiniai urbanistinių kultūros paveldo vietovių užstatymo tipai (morfotipai) pateikti Aprašo 3 priede;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-211](#), 2021-08-06, paskelbta TAR 2021-08-06, i. k. 2021-17179

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

21.6. teritorijoje esančius kitus objektus, jei tokių yra: statinius ir kitus nekilnojamuosius daiktus, kurie, remiantis istorinių, fizinių ir kitų tyrimų duomenimis, amžiaus cenzo ir autentiškumo požymių patikros vertinimu, neturi vertingųjų savybių ir yra nesusiję su kultūros paveldo objektų, vietovių nustatytomis, nustatomomis ar tikslinamomis vertingosiomis savybėmis;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-211](#), 2021-08-06, paskelbta TAR 2021-08-06, i. k. 2021-17179

21.7. už kultūros paveldo objekto teritorijos ribų apibrėžtą ar vietovės ribų nustatytą vertybės apsaugos zoną. Jei apsaugos zona nenustatyta, apie tai teritorijos bei apsaugos zonos ribų plane daroma žyma; jei tikslinama kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zona, atskirame brėžinyje taip pat pažymimi ir apsaugos zonos ribų pokyčiai;

21.8. Aprašo 1 priede ir kituose teisės aktuose nurodytais sutartiniais ženklais žymimus objektus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

21.9. jei saugomo objekto teritorijos ar saugomos vietovės ribos yra keičiamos, apibrėžiant naujas ribas patikslintame saugomo objekto apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonų ribų plane ar saugomos vietovės apibrėžtų teritorijos ribų plane sutartiniais ženklais pažymima teritorija

ir jos ribos iki keitimo, bei nurodomas teisės aktas, kuriuo kultūros paveldo objektas ar vietovė yra paskelbti saugomais bei patvirtintos jų teritorijos ribos.

21.10. kiekvieno į kompleksą įeinančio kultūros paveldo objekto bei urbanistinei kultūros paveldo vietovei reikšmingo buvusio užstatymo vietos koordinatę (nustatoma grafiškai LKS-94 koordinačių sistemoje pagal paskiausiai atnaujintą kartografinę medžiagą ar valstybės kadastrų, registrų ir informacinių sistemų duomenis vieno metro tikslumu).

Papildyta papunkčiu:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

21¹. nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų plano projekto brėžinį (-ius) pasirašo juos rengę asmenys, nurodydami parengimo datą, savo pareigas, kvalifikacijos pažymėjimo Nr., taip pat juos tikrinę ir (ar) priėmę fiziniai asmenys (jei tokie yra numatyti), nurodydami savo darbovietę, pareigas, tikrinimo ir (ar) priėmimo datą.

Papildyta punktu:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

22. Kai vertybių vertingosios savybės gali būti aprašytos erdviškai (pvz., sampilai, pylimai, grioviai, architektūrinės konstrukcijos ar detalės, architektūrinė išraiška, planinė erdvinė struktūra ir pan.), rekomenduojama sudaryti vertybės vertingųjų savybių schemas ar abrisus (pvz., statinio fasado schema, patalpos interjero abrisas, pilkapių išsidėstymo schema ir pan.). Jie rengiami laisva forma, tačiau turi būti susieti su LKS-94. Tokios schemas arba abrisai gali būti nurodyti apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų plane. Rengiant tokius dokumentus, rekomenduojama vadovautis geodeziniais ir kartografiniais techniniais reglamentais, Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklėmis, statybos techniniu reglamentu STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“. Vertybių vertingųjų savybių schemų ar abrisų pagrindais privaloma naudoti tam tikslui pagal atliktus topografinius matavimus sudarytus planus arba oficialius žemėlapius ir (ar) oficialius, naujausius statinių planus.

23. Bibliografinės nuorodos sudaromos vadovaujantis Lietuvos standartu LST ISO 690:2010 „Informacija ir dokumentavimas. Bibliografinių nuorodų ir informacijos išteklių citavimo gairės“ (tapatus ISO 690:2010). Bibliografinių nuorodų sąrašas pateikiamas abėcėline tvarka, atsižvelgiant į rašmenis ir tos kalbos abėcėlinę tvarką. Pirmiausia pateikiamos bibliografinės nuorodos lietuvių kalba ir lotyniškais rašmenimis. Kitų kalbų padėtis tokiaame sąrašė nustatoma abėcėline tvarka pagal kalbos pavadinimą (lietuvių kalboje).

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-10](#), 2018-01-15, paskelbta TAR 2018-01-15, i. k. 2018-00595

24. Papildomuose prieduose pateikiamai grafinei medžiagai keliami šie reikalavimai:

24.1. pridedamoms nuotraukoms nurodoma:

24.1.1. nuotraukos pavadinimas;

24.1.2. jeigu galima nustatyti, data;

24.1.3. jeigu galima nustatyti, autorius, autorių turtinių teisių turėtojai bei teisės aktų nustatyta tvarka tokių turėtojų sutikimas panaudoti nuotrauką Akte ir Registre;

24.1.4. jeigu galima nustatyti, schemeje ar plane nuotraukos(-ų) atlikimo vieta ir kryptis (kai nuotrauka atlikta sonaro ar panašaus („vertikalaus“) prietaiso pagalba – tokios nuotraukos centro vieta ir jos aprėptis);

24.1.5. nuotraukos ir kiti vaizdo fiksacijos dokumentai, jei iš jų galima nustatyti konkretaus asmens, išskyrus mirusius asmenis, tapatybę, turi būti nuasmeninti laikantis asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [I-272](#), 2020-10-09, paskelbta TAR 2020-10-12, i. k. 2020-21186

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

24.1.6. nuotraukos turi būti padarytos ne seniau, nei vieneri metai iki Akto projekto pateikimo Registro tvarkymo įstaigai Aprašo 48 punkte nustatyta tvarka dienos.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

24.2. jeigu pridedama planinė medžiaga (pvz., abrisas, schema, planas, žemėlapis ir pan.), grafiškai ir (ar) tekstu nurodoma:

24.2.1. planinės medžiagos pavadinimas;

24.2.2. kuo tikslesnė planinės medžiagos sudarymo ir tokiai medžiagai sudaryti atliktų matavimų data;

24.2.3. planinės medžiagos sudarytojai ar autoriai, jei teisės aktai nustato, tokios medžiagos autorių turtinių teisių turėtojai bei teisės aktų nustatyta tvarka tokių turėtojų sutikimas panaudoti planinę medžiagą Akte ir Registre;

24.2.4. planinės medžiagos mastelis (linijinis ir (ar) išreikštas skaitmenimis) bei tokios planinės medžiagos padėtis šiaurės atžvilgiu;

24.2.5. planinės medžiagos originalo formatas milimetrais 1 milimetro tikslumu (pirmasis skaičius rodo lapo horizontalumą, antrasis – vertikalumą, pvz., 210x297 mm).

IV. SPECIALIEJI AKTO FORMOS PILDYMO REIKALAVIMAI

25. Kompleksinio objekto atveju, pagrindinės dalies 11 punkto ir į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 8 punkto žymėjimas gali skirtis, nes pirmu atveju nustatomas reikšmingumo lygmuo kompleksui (kaip visumai), antru atveju – reikšmingumo lygmuo kompleksą sudarančiam objektui (kaip daliai).

26. Akto formos pagrindinė dalis bei į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas pildomi vadovaujantis Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo ir atrankos kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. IV-150 „Dėl Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašo patvirtinimo“, nuostatomis.

27. Pagrindinės dalies 5 punkte ir į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 2 punkte vertybės pavadinimas nurodomas pagal Registro pavadinimų klasifikatorių, o jeigu siūlomas pavadinimas neįtrauktas į tokį klasifikatorių, teikiamas siūlymas Registro tvarkymo įstaigai papildyti klasifikatorių. Registro tvarkymo įstaigai nusprendus, jog siūlomas pavadinimas neturi semantinio atitikmens klasifikatoriuje, jis nustatyta tvarka papildomas siūlomu pavadinimu. Atsisakius papildyti klasifikatorių siūlomu pavadinimu, Registro tvarkymo įstaiga raštu apie tai informuoja Tarybą.

28. Pagrindinės dalies 4 punkte ir į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 1 punkte laikantis lietuvių kalbos rašybos taisyklių nurodomas vertybei suteikiamas pavadinimas su vardu ar vardais. Pradedama rašyti didžiąja raide (pvz.: Verkių dvaro sodyba; Rašytojo Anzelmo Matulevičiaus-Matučio sodyba; Senųjų Trakų Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bei Šv. Benedikto bažnyčios ir benediktinų vienuolyno statinių kompleksas; Palėvenės dominikonų vienuolyno statinių ansamblis; Vytautavos Šv. Antano Paduviečio bažnyčia; Bukišio Dievo Motinos Globėjos cerkvė; Ukmergės kino teatro „Draugystė“ pastatas; Visuomenės veikėjo Jono

Šliūpo namas; Mikėnų vėjo malūnas; Raubonių vandens malūnas-verpykla-karšykla; Adomo Mickevičiaus paminklas; Grafų Tiškevičių žemės valdos pirmas riboženklis; De Reusų ir Broel-Pliaterių šeimų koplyčia-mauzoliejus; 1831 m. sukilėlio kunigo Anupro Labučio kapas; Lietuvos partizanų Povilo Medelinsko, Jono ir Petro Balčiūnų kapas; Visuomenės veikėjo Vinco Kudirkos kapas; Lietuvos pasienio policininko Jurgio Kybarto žuvimo vieta; Vigodkos, Dūkšto, Saksoniškės pilkapynas; Vigodkos, Dūkšto, Saksoniškės II pilkapynas; Kaniutiškių akmuo su ženklais; Paminklas Lietuvos Nepriklausomybės 10-osioms metinėms; Paminklas Vytauto Didžiojo mirties 500-osioms metinėms; Vytauto Didžiojo paminklas (kai pavaizduotas asmuo); Lietuvos Nepriklausomybės dešimtmečio paminklas; Raudonosios armijos penktas bunkeris). Vardai gali būti rašomi kabutėse (pvz., skulptūra „Stovinti mergina“). Gali būti naudojamas trumpinys „vad.“ (pvz.: Daukšių piliakalnis, vad. Papilio kalnu; Rotinėnų piliakalnis, vad. Pilale, Juodkalniu; Kauno miesto istorinė dalis, vad. Naujamiesčiu). Kai nekilnojamosios kultūros vertybės pavadinime ar pavadinime su vardu vartojami žodžiai „su“ (išskyrus pavienį ar į kompleksą įeinantį kultūros paveldo objektą akmenį) arba „sodyba“, tai reiškia, kad kultūros paveldo objektas yra kompleksinis. Kitų kalbų vardai rašomi vadovaujantis Rašybos ir skyrybos nuostatomis, patvirtintomis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 1997 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 60 „Dėl lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos“.

29. Vardus be tradicinių vietinių gyventojų vartotų ar vartojamų toponimų, kurie paprastai kartu su vertybės pavadinimu vartojami įnagininko arba vardininko linksniu ir prieš pirmąjį tokį vardą rašoma santrumpa „vad.“, gali sudaryti:

29.1. esamos ir buvusios gyvenamosios vietovės pavadinimai, kurie vartojami kilmininko linksniu (pvz., Kaltinėnų, Vilniaus). Gyvenamosios vietovės pavadinime esant kelintiniam skaitvardžiui, jis rašomas romėniškais skaičiais (pvz., Kurklių II kaimo);

29.2. esami ir buvę geografiniai pavadinimai, į kurių aprėptį patenka vertybės užimama teritorija. Tokie vardai paprastai kartu su vertybės pavadinimu vartojami kilmininko linksniu bei nurodant geografinio pavadinimo subjektą (pvz., Barzdžio miško, Čepkelių raisto), o vertybei esant po vandeniu – vietininko linksniu, prieš vardą rašant atitinkamai žodžius „esantis“ arba „esanti“ bei nurodant vandens telkinio tipą, išskyrus Baltijos jūrą ir pavadinimus, kuriuose yra žodis „marios“ (pvz., esantis Baltijoje, esantis Kuršių mariose, esantis Kauno mariose, esanti Bebrusų ežere, esantis Merkyje, esantis Varduos tvenkinyje);

29.3. šaltiniuose, literatūroje, oficialiuose dokumentuose minimi arba suteikti vardai, kurie dažniausiai vertybei duoti vertybių tyrinėtojų, autorių ar valdytojų (pvz., Šventosios 23-ioji gyvenvietė, Biržulio sąsmaukos 1-oji akmenis amžiaus stovykla, skulptūra „Moteris su gėlėmis“), įvairių institucijų (pvz., Dariaus ir Girėno tiltas) bei žymintys buvusią vertybės paskirtį, tipą ar praeityje turėtą oficialų pavadinimą (pvz., Lietuvos Respublikos Ministrų Kabineto pastatas). Taip pat prie suteiktų vertybės vardų gali būti priskiriami: su vertybe susijusio kilnojamojo daikto pavadinimas (vardas), kodas, tipas, markė, pagaminimo būdas ar žodžių junginys, nusakantis tokio daikto veikimo principą. Jeigu pats kilnojamas daiktas jau turi praeityje ar dabartiniuose žinyuose, sąrašuose, klasifikatoriuose suteiktą vardą ar kodą, jis rašomas kabutėse, prieš tai nurodant kilnojamojo daikto bendrinį tipą, pagaminimo būdą ar veikimo principą (pvz., Laivo (bet ne škunos) „Emma“ nuskendimo vieta, Laivo „W-12“ nuskendimo vieta). Kai vardas nusako tik kilnojamojo daikto tipą, pagaminimo būdą ar veikimo principą, toks vardas nerašomas kabutėse (pvz., Laivų nuskendimo vietos, Luoto nuskendimo vieta). Šaltiniuose, literatūroje, oficialiuose dokumentuose minimuose arba suteiktuose varduose kelintiniai skaitvardžiai, žymintys vertybės ar kitą eiliškumą (serijos numerį ir pan.), rašomi arabiškais rašmenimis, pridėdant atitinkamas galūnes;

29.4. vardai, susiję su istoriniais įvykiais, istorinėmis asmenybėmis ar religiniais siužetais bei veikėjais. Jeigu vardą sudaro asmenvardis, jame rašomi visi pilni asmens vardai, taip pat gali būti nurodoma asmens profesija, socialinė padėtis ar pareigos, tačiau gimimo ir mirties datos nerašomos. Asmenvardyje taip pat gali būti nurodomi žinomi asmens pseudonimai, padėtis

bažnytinėje hierarchijoje (pvz., popiežius, vyskupas, kunigas), ar asmuo laikomas šventuoju, palaimintuoju.

30. Vertybėms ir vertingųjų savybių požymių turintiems ar kitiems neturintiems objektams, esantiems tuo pačiu pavadinimu kompleksinio ar pavienio kultūros paveldo objekto apibrėžtų ribų teritorijoje, t. y. toje pačioje gyvenamojoje vietovėje, gatvėje ar net tuo pačiu numeriu, reikia nurodyti vardus (nesant galimybės to padaryti – apsiriboti bevardžio pavadinimo variantu) panaudojus:

30.1. kelintinio skaitvardžio eilės numerį (pvz., Antra klėtis; Penktas sandėlis; Prysmančių kapinynas II, vad. Varnų pušynėliu; Akmeniškių II ir pan.);

30.2. arba pasaulio kryptį (pvz., Šiaurės oficina; Pietų oficina ir pan.);

30.3. arba lokalizuojantį, struktūrinį požymį (pvz., Kiemo namas; Triaukštis pastatas; Dviejų korpusų pastatas ir pan.);

30.4. arba istorinį, meno stiliaus požymį (pvz., Dailininko Jono Jonaičio namas; Pirties pastatas; I pasaulinio karo bunkeris; Renesanso rūmai ir pan.).

31. Į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 1 punkte nurodomas komplekso pavadinimas su vardu ar vardais, po jo – į kompleksą įeinančio objekto pavadinimas su vardu ar vardais (pvz. Aleksoto malūno statinių komplekso trečias sandėlis).

32. Pagrindinės dalies 3 punkte nurodant į kompleksą įeinančius objektus, pateikiamas tokio objekto pavadinimas vardininko linksniu su vardu ar vardais. Po to skliaustuose nurodomas tokio objekto kodas ir į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo numeris (kodas nuo priedo numerio atskiriamas kableliu). Į kompleksą įeinantys objektai vienas nuo kito skiriami kabliataškiu.

33. Pagrindinės dalies 9 punkte nurodomi (per kabliataškį arba Akto priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.) nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtų ribų teritorijoje esantys objektai:

33.1. vertingųjų savybių požymių turintys objektai – nurodomas pavadinimas iš Nekilnojamojo turto registro centrinės duomenų bazės, jei objektas nėra ten registruotas, jam suteikiamas pavadinimas pagal šio Aprašo 30 punkto reikalavimus;

33.2. vietovėje esančių vertybių pavadinimai su vardu ar vardais pagal šio Aprašo 28 punkto reikalavimus, išskyrus komplekso atvejį, kai nurodomas ne kompleksą sudarančių objektų, bet komplekso pavadinimas su vardu ar vardais, šių vertybių unikalūs kodai Registre.

34. Pagrindinės dalies 6 punkte ir Į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 3 punkte pateikiamas vertybės adresas nenurodo visų patenkančių į apibrėžtą vertybės teritoriją adresų, bet yra vertybei ar komplekso objektui artimiausios gyvenamosios vietovės, statinio, žemės sklypo adresas pagal Lietuvos Respublikos adresų registro duomenis. Jis rašomas laikantis šių principų:

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

34.1. kultūros paveldo vietovėms adresas detalizuojamas iki gyvenamosios vietovės, vietoms, statiniams ir kitiems nekilnojamiesiems daiktams, esantiems miestuose ir urbanizuotose kaimo vietovėse – iki gatvės ir (ar) adreso objekto, o esantiems kaimo vietovėse – iki gyvenamosios vietovės;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

34.2. jeigu artimiausia gyvenamoji vietovė ir (ar) adreso objektas yra kitame administraciniame vienetu negu apibrėžta vertybės teritorija, tai vertybės adrese nurodoma to administracinio vieneto, į kurį patenka apibrėžta vertybės teritorija, artimiausia gyvenamoji vietovė ir (ar) adreso objektas;

34.3. vertybei esant miške (kai jis nėra priskirtas gyvenamajai vietai), po vandeniu arba saloje (kai ji nėra priskirta gyvenamajai vietai), jos adrese pateikiamas artimiausios gyvenamosios vietovės adresas;

34.4. vertybę dalijant kelioms gyvenamosioms vietovėms, administraciniais vienetams arba apimant daugiau negu vieną adresų objektą, vertybės adrese pateikiamas gyvenamosios vietovės adresas ir (ar) adreso objektas, kuriame vertybė užima didžiausią ploto dalį arba koncentruojasi didžioji vertingųjų savybių dalis;

34.5. vertybei užimant didesnę negu 500 ha plotą arba esant linijinei (pvz., kanalas, geležinkelis ir pan.), vertybės adrese pateikiamas artimiausios ir didžiausios pagal gyventojų skaičių gyvenamosios vietovės adresas arba adrese nurodoma tik savivaldybė ar savivaldybė ir seniūnija, kurioje vertybė užima didžiausią ploto dalį arba koncentruojasi didžioji vertingųjų savybių dalis.

35. Pagrindinės dalies 12 punkte vertybės apibrėžtos teritorijos ribos apibrėžiamos geografinėmis koordinatėmis, aprašant tokių ribų posūkio taškų ir tarp jų einančių atkarpų padėtį aplinkos atžvilgiu geokodais ir (ar) glaustu tekstu. Į kompleksą įeinančiam objektui teritorijos ribos neapibrėžiamos. Tarp apibrėžtų teritorijos ribų posūkio taškų einančios atkarpos gali būti neaprašomos (tokiu būdu joms aprašyti reikalingos lentelėje eilutės panaikinamos). Vertybei esant mieste arba urbanizuotoje kaimo vietovėje, privaloma nurodyti apibrėžtos teritorijos ribų posūkio taškų geokodus.

36. Pagrindinės dalies 13 punkte vertybės apsaugos zonos ribos apibrėžiamos geografinėmis koordinatėmis, aprašant tokių ribų posūkio taškų ir tarp jų einančių atkarpų padėtį aplinkos atžvilgiu geokodais. Tarp apibrėžtų apsaugos zonos ribų posūkio taškų einančios atkarpos gali būti neaprašomos (tokiu būdu joms aprašyti reikalingos lentelėje eilutės panaikinamos). Vietovėms Akto pagrindinės dalies 13 punktas (apsaugos zonos) nepildomas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

37. Pateikiant apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų geografines koordinates, geokodais arba glaustu tekstu posūkio taškų ir tarp jų einančių atkarpų padėtį aplinkos atžvilgiu, keliami šie reikalavimai:

37.1. skiltyje „Taško Nr., Atkarpa“ kas antroje eilutėje (nelyginėje) pateikiama apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų posūkio taško tęstinė numeracija, o atkarpoms kas antroje eilutėje (lyginėje) suteikiami kodai, jungiant pirmo posūkio taško numerį per brūkšnelį su antrojo taško numeriu ir t. t. Po paskutinio apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų posūkio taško nurodoma atkarpa ir jos kodas, jungiant paskutinį ir pirmą ribų posūkio taškų numerius per brūkšnelį. Paskutinėje eilutėje pakartojami pradinio apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų posūkio taško duomenys;

37.2. skiltyje „Būdas“ nurodomas koordinacių nustatymo būdo kodas: „L“ – lauko sąlygomis, „K“ – kameraliai, „N“ – pagal Nekilnojamojo turto kadastro duomenis;

37.3. skiltyje „Tikslumas“ nurodoma kiekvieno apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų posūkio taško koordinacių paklaida, ją pateikiant centimetrais (nenurodant žymens „cm“) pagal naudoto prietaiso, programinės įrangos rodmenis arba paskaičiavus, taikant geodezinius-kartografinius metodus. Šioje skiltyje nurodoma paklaida suprantama kaip ribinė paklaida (pvz., nurodžius 30 cm, ji suprantama kaip ± 30 cm);

37.4. skiltyse „X (abscisė)“ ir „Y (ordinatė)“ pateikiamos apibrėžtų teritorijos ribų posūkio taškų koordinatės. Abscisės reikšmė skaičiuojama nuo ekvatoriaus, o ordinatės – nuo LKS-94 ašinio meridiano;

37.5. skiltys „Geokodas“ ir „Aprašymas“ pildomos pasirenkant, išskyrus atvejį, kai objektas įeina į kompleksą ir jo teritorijos ribos neapibrėžiamos. Geokodas nurodomas vadovaujantis Integruotos geoinformacinės sistemos geoduomenų specifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro ir Valstybinės geodezijos ir kartografijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2000 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 46/32 „Dėl Integruotos geoinformacinės sistemos geoduomenų specifikacijos patvirtinimo“ bei Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, erdvinių duomenų rinkinio specifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m.

gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 3D-700 „Dėl Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, erdvinių duomenų rinkinio specifikacijos patvirtinimo;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

37.6. pagrindinės dalies 12 punkto 2 papunktyje „plotas yra“ užrašomas pagal nustatytų apibrėžtų teritorijos ribų posūkio taškų koordinatės suformuoto poligono plotas, kurio tikslumo paklaida negali viršyti 4 procentų nuo nurodytų posūkio taškų koordinatinių suformuojamo ploto (kv. m);

37.7. pagrindinės dalies 13 punkto 2.2 ir 3.2 papunkčiuose „plotas yra“ užrašomas pagal nustatytų apibrėžtos apsaugos zonos ribų posūkio taškų koordinatės suformuoto poligono plotas, kurio tikslumo paklaida negali viršyti 4 procentų nuo nurodytų posūkio taškų koordinatinių suformuojamo ploto (kv. m).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

38. Vertingosios savybės apibūdinamos vadovaujantis tyrimų duomenimis bei kita dokumentacija. Kultūros paveldo objektui Tarybos sprendimu tapus kito kultūros paveldo objekto vertingąja savybe (taip pat teritorijoje esančia vertingąja savybe), jo teisinė apsauga, kaip pavienio ar į kompleksą įeinančio kultūros paveldo objekto, teisės aktų nustatyta tvarka naikinama.

39. Pagrindinės dalies 7 punkte ir į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 5 punkte nurodant vertingąsias savybes vadovujamasi Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo ir atrankos kriterijų aprašo priedu. Jei vertingosios savybės autentiška medžiaga yra pažeista, iš dalies sunaikinta ar sunykusi, nurodomas vertingosios savybės tipas (stogo dangos medžiagos tipas; tinko, jo medžiagos tipas; apdailos medžiagos tipas; kelio, tako dangos tipas; laiptų pakopų ar jų dangos medžiagos tipas ir kt.), ir kuo konkrečiai jis yra reikšmingas: medžiagiškumu (medžiagos, iš kurios pagamintas, pavadinimas), savo forma (išmatavimai, skerspjūvis, išilginis profilis), pagaminimo technologija, paviršiaus apdirbimo būdu ir pan. Nurodomos vertingosios savybės bei kiti duomenys, kaip vertybės data, autorystė, stilistinė priklausomybė numeruojami eilės tvarka pagrindinės dalies 7 punkto arba I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 5 punkto papunkčiais. Kiekviena vertingoji savybė išdėstoma atskira pastraipa, kurios gale dedamas kabliataškis bei laikomasi šių reikalavimų:

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

39.1. pagal nustatytą vertybės lemiantį vertingųjų savybių pobūdį pagrindinės dalies 7 punkte ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 5 punkte tarp žodžių „Vertybės“ ir „vertingosios savybės“ skliaustuose nurodoma: vertybės datos (įsteigimo, įkūrimo, esminių pertvarkymų, naudojimosi datos ir pan.) ir (ar) vertybės autorystė (taip pat fundacija, statytojas ir pan.), ir (ar) stilistinė bei kultūrinė (taip pat etninė, religinė, socialinė ir pan.) priklausomybė, pateikiama datos, autorystė, stilistinė ar kultūrinė priklausomybė bei kitus duomenis nurodantis faktas. Taip pat gali būti pateiktos nuorodos į papildomus priedus, kurie susiję su tokių duomenų (faktų) pagrindu (pvz., fundacijos rašto kopija, atliktų tyrimų išvadų kopija, nuotrauka, kurioje užfiksuota ant pastato esanti pastatymo data ir pan.). Duomenys grupuojami pagal jų tipą kilmininko linksnio (pvz., statinio, pastatyto 1567 m., pertvarkyto XIX a. pab.; 3; kapinyno, priskiriamo Kuršių ir Žemaičių gentims; rekonstruoto pagal Lauryno Gucevičiaus projektą ir pan.);

39.2. toliau eilės tvarka pagal Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo ir atrankos kriterijų aprašo priedo punktuose pateiktą vertingųjų savybių grupavimą pateikiama reikalinga vertingųjų savybių grupė, dedamas trumpas brūkšnyis ir paryškintu šriftu vienu arba keliais žodžiais įvardinama vertingoji savybė, nurodant jos charakteringus bruožus ir ypatybes (pvz., kultūrinis sluoksnis, planinė erdvinė struktūra ir kt.), parenkant jos skaitinę formą (pvz., pylimas arba

pylimai), bei skliausteliuose pateikiant šią informaciją: trumpą vertingosios savybės aprašymą (apimtis, jos pokyčiai, dalių skaičius, išmatavimai), jos būklę (išlikimas, nustatyti sužalojimai, naujadarai ir kiti veiksniai, keliantys grėsmę autentiškumui ar jam pakenkę), nuorodas į susijusius Akto priedus (jų numeriai, kurie vienas nuo kito atskiriami kableliais) ir vertingosios savybės aprašymo datą metų tikslumu. Skliausteliuose pateikiamos dalys skiriamos kabliataškiu ir pradedamos rašyti mažąja raide. Kiekvienos dalies paskutiniame sakinyje taškas nededamas (pvz., 7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai – kultūrinis sluoksniu su archeologiniais radiniais (sudarytas iš 25-75 cm storio miškožemio ir smėlio sluoksnio; visa teritorija apardyta prieš 30–40 m. sodinant pušyną; TRP, 14; 2010 m.); arba – 7.1.3.3. įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos – granitinis antkapinis paminklas su reljefiniu kryžiumi ir atminimo tekstu „1881 AMZINA. ATILSI. USZ. DUSIE. ANTONA“ (–; būklė gera; FF Nr. 1, 2, 3; 2003); arba – 7.1.3.1. planavimo sprendiniai – dvaro sodybos ir sakralinių statinių komplekso planinė erdvinė kompozicija (–; nepakitusi; TRP, FF Nr. 13, 15, 21; 2010 m.);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

39.3. vertingosios savybės, kuri susideda iš kelių dalių arba jos konstrukcija yra sudėtinga (pvz. vargonai turi prospektą, vargonų instrumentą, susidedantį iš griežyklos, klaviatūrų ir registrų, traktūros (mechanikos), duplelių, dispozicijos ir papildomų įrenginių, jei tokių yra), kiekvieną dalį būtina aprašyti individualiai. Pirmiausia aprašoma tokios vertingosios savybės visuma (pvz. vargonų įmontavimo vieta, padėtis, prospekto ir instrumento pagaminimo šalis ir vieta, autorius ir/arba mokykla, pakeitimų, restauravimo autoriai ir data (jei tai tinka ir prospektui ir instrumentui, jei ne – nurodoma prie atskirų dalių), signatūros, įrašai, ženklai, herbai, emblemos, etiketės, bendroji būklė ir pan.), po to aprašomos vertingosios savybės dalys kaip savarankiškos vertingosios savybės, kurių visų aprašymams taikomi 39.1 ir 39.2 punktuose nustatyti reikalavimai (pvz. aprašant vargonų prospektą būtina nurodyti konstrukciją, puošybos detales; griežyklą – jos vietą bei padėtį; klaviatūrą ir registrus – kiekį, registrų diapazonus; traktūrą – tipą, charakteristiką ir pan.).

Papildyta papunkčiu:

Nr. [I-56](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-03-12, i. k. 2019-03981

39¹. Jeigu Taryba nutaria, jog Registre registruotai saugomai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona, pagrindinės dalies 7 punkte nurodomas Tarybos akto, kuriuo anksčiau nustatytos vertingosios savybės ir apibrėžtos teritorijos ribos, data ir numeris.

Papildyta punktu:

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

40. Pagrindinės dalies 8 punkte ir į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 6 punkte nurodomi kilnojamieji daiktai, kurie yra statinio vertingosios savybės bei saugomi pagal Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą. Čia pateikiami tokių daiktų pavadinimai, jeigu turi, su vardais bei skliausteliuose Registro tvarkymo įstaigos suteiktas unikalūs identifikavimo kodas. Kilnojamosios kultūros vertybės vadinamos per kablelį. Į kompleksą įeinančio objekto duomenų priede nurodomos tos kilnojamosios kultūros vertybės, kurios yra į kompleksą įeinančiame objekte, o komplekso atveju Akto pagrindinėje dalyje – tik tos, kurios gali būti priskirtos kompleksui. Kilnojamajai kultūros vertybei esant kompleksinei, nurodomas tik komplekso pavadinimas, jeigu turi, su vardu ar vardais bei skliausteliuose Registro tvarkymo įstaigos kompleksui suteiktas unikalūs identifikavimo kodas.

40¹. Kai kultūros paveldo objektas ar vietovė yra paskelbti (pripažinti) saugomais ar inicijuoti skelbti saugomais, pagrindinės dalies 14 punkte įrašomas sprendimas, kuriuo objektas ar vietovė paskelbti (pripažinti) ar inicijuoti skelbti saugomais (priėmęs subjektas, data, numeris).

Papildyta punktu:

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

41. Pagrindinės dalies 14 punkte, dėstant šio punkto papunkčiais, šio Aprašo 23 punkto nustatyta tvarka pateikiamos bibliografinės nuorodos į šaltinius (tyrimų ataskaitas, rankraščius, dienoraščius, abrisus, schemas, žemėlapius, planus, nuotraukas, jų negatyvus ir kitą archyvinę medžiagą) bei literatūrą (monografijas, studijas, straipsnius ar kitas publikacijas). Komplexo atveju pagrindinės dalies 15 punkte pateikiamos šaltinių ir literatūros bibliografinės nuorodos, susijusios su kompleksą sudarančiais objektais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

42. Baigiamojoje dalyje pateikiamos išvados: ar vertybei reikalinga apsauga, ar Aktu patikslinami vertybės duomenys ar vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona ar apsauga netaikoma. Jeigu kompleksinio objekto duomenys ir tikslinami Registre, ir jis papildomas nauja sudėtine dalimi, tada pažymimi pirmas ir antras žymimieji langeliai. Jeigu kompleksinis objektas papildomas nauja sudėtine dalimi ir tuo pačiu kitai sudėtinei daliai teisinė apsauga netaikoma, tada pažymimi antras ir ketvirtas žymimieji langeliai. Nurodomas vertybės unikalus identifikavimo kodas Registre. Jeigu vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona, tada pažymimas trečias žymimasis langelis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

43. Aktą pasirašo Tarybos pirmininkas ar Tarybos pirmininko pavaduotojas, vadovavęs Tarybos posėdžiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

V. AKTO DUOMENŲ KEITIMAS

44. Keičiant Akte esančius duomenis, priimamas naujas Tarybos aktas, kurio pildymui taikomi šiame Apraše nustatyti reikalavimai.

44¹. Pasikeitus kultūros paveldo objekto (-ų), esančio (-ių) kultūros paveldo vietovėje, Tarybos akto (-ų) teritorijos ribų duomenims, vietovėje patvirtinus naują (-us) kultūros paveldo objekto (-ų) Tarybos aktą (-us) ar priėmus sprendimą kultūros paveldo objektui (-ams) apsaugos netaikyti, kultūros paveldo vietovės Tarybos aktas tikslinamas kiekvienų metų pirmą pusmetį

Papildyta punktu:

Nr. [I-272](#), 2020-10-09, paskelbta TAR 2020-10-12, i. k. 2020-21186

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

45. Anksčiau priimti Aktai ir jų priedai visais atvejais toliau saugomi Registro duomenų bazėje.

46. Pakeitus buvusius nekilnojamosios kultūros vertybės duomenis, atsakomybė už nekilnojamosios kultūros vertybės vertingųjų savybių, pažeidimą, sunaikinimą nustatoma ir vertinama pagal tokios veikos padarymo metu galiojusį Aktą.

47. Sudėtingų Aktų (kompleksinių objektų, urbanizuotų vietovių ir pan.) duomenų pakeitimo projektus, esant galimybei, rengia ankstesnį Akto projektą rengusios įstaigos ar (ir) specialistai.

VI. AKTO PATEIKIMAS TARYBOMS IR REGISTRO TVARKYMO ĮSTAIGAI

48. Pagrindinė dalis ir į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas, jei Rengėjai turi prieigą, užpildomi Kultūros vertybių registro informacinės sistemos duomenų bazėje, o priedai į

minėtą bazę yra įkeliami. Rengėjai, neturintys prieigos, Departamentui teikia ir atspausdintą PDF formato Akto ir jo priedų projektą. Kiekvienam į kompleksą įeinančiam objektui pildomas atskiras į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas. Tarybai teikiamas Rengėjų vizuotas generuoto (arba rengėjų pateikto) PDF formato Akto ir jo priedų projektų vienas skaitmeninis (.dwg formatu) egzempliorius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

49. Papildomi priedai skaitmeninėje formoje gaunami kiekvieną jų puslapį nuskenuojant ar kitu būdu gaunant tokio puslapio JPG ar PDF formato taškinės grafikos rinkmeną, kuri turi atitikti šiuos reikalavimus:

49.1. skiriamoji geba turi būti 300 taškų colyje, tačiau atskirais atvejais (mažas dokumento formatas, nekokybiškas vaizdas ir pan.) gali būti padidintas iki 600 taškų colyje;

49.2. spalvotos taškinės grafikos skiriamoji spalvų geba turi būti ne mažesnė kaip 16 milijonų spalvų arba jos vienas grafinio taško vaizdas koduotas ne mažiau kaip 24 bitais;

49.3. papildomiems priedams esant spalvotiems arba vienspalviams, bet ne pilkos spalvos, taškinė grafika turi būti išreikšta RŽM spalviniame modelyje;

49.4. papildomiems priedams esant juodai baltiems, linijiniams arba tik tekstiniams, taškinis grafikos vaizdas turi būti nespalvinis (juodai baltas);

49.5. papildomiems priedams esant pilkos spalvos vienspalviams, taškinis grafikos vaizdas turi būti išreikštas pilkumo tonais.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50. Šio Aprašo taikymui metodiškai vadovauja Departamentas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

Priedo pakeitimai:

Nr. [I-406](#), 2011-12-02, Žin., 2011, Nr. 150-7095 (2011-12-08), i. k. 11120KPISAK000I-406

Nr. [I-11](#), 2017-01-18, paskelbta TAR 2017-01-18, i. k. 2017-01073

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

2 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

3 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [I-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

Pakeitimai:

1.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-406](#), 2011-12-02, Žin., 2011, Nr. 150-7095 (2011-12-08), i. k. 11120KPISAK000I-406

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 "Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-272](#), 2012-07-27, Žin., 2012, Nr. 91-4769 (2012-07-31), i. k. 11220KPISAK000I-272

Dėl Kultūros paveldo departamento prie kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 "Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-138](#), 2013-04-22, Žin., 2013, Nr. 55-2781 (2013-05-28), i. k. 11320KPISAK000I-138

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 "Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-11](#), 2017-01-18, paskelbta TAR 2017-01-18, i. k. 2017-01073

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-10](#), 2018-01-15, paskelbta TAR 2018-01-15, i. k. 2018-00595

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-246](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-06, i. k. 2018-12859

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-56](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-03-12, i. k. 2019-03981

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-272](#), 2020-10-09, paskelbta TAR 2020-10-12, i. k. 2020-21186

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-200](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-27, i. k. 2021-16529

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-211](#), 2021-08-06, paskelbta TAR 2021-08-06, i. k. 2021-17179

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [Į-131](#), 2022-05-06, paskelbta TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09773

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo